

Heimskendi NHØP vitjar í Føroyum

Bert sonur Pedersen úr heimbygðini

Ikki spurt, at ein merkir órógv, tá ein ætlar at hitta heimskenda danan og bassleikaran NHØP, tá hann kemur við flogrutuni. Er hann kanska troyttur av ferðini, troyttur av tíðindafólki ella ringast av øllum, er hann kanska hástórur og ófyrikomandi?

Men ein heldur seg ikki sita frammanfyri einari heimsstjørnu, tá ein prátar við Niels Henning Ørsted Pedersen. Hann er fyrikomandi og fryntligur og tá vit niðri á Hotel Hafnia biðja um at fáa eitt prát við hann, so er tað einki stórvegis hóvasták. Tó spyr hann, um vit ikki kunnu biða 15 min., tí konan og dótturin eru við á ferðini. Tá hann hevur skrivað seg og familjuna inn og komin á pláss, kemur hann niður at prátta.

Hann er komin at luttaka á Jazzfestivalinum. Hann hevur verið nakrar ferðir áður, men nú mátti familjan við, tí hann hevur so ofta greitt teimum frá um hesar vøkrur grønu oyggjarnar. Síðani hann var skúladrongur hevur hann verið hugtikin av William Heinesen

DAGFINN OLSEN
MYNDIR: JENS KR. VANG

Niels Henning Ørsted Pedersen, eisini róptur NHØP, leggur ikki í at vera stjarna, hóast hann er millum kendastu bassleikarar í heiminum.

- Eg eri bert sonur Pedersen í heimbygðini, sigur hann og flennir.

Hann er føddur í 1946.

- Pápi og mamma høvdu ein eftirskúla og har eri eg uppvaksin. Í skúlaumhvørvi. Sjálvsagt eri eg merktur av foreldrum mínum, tað eru øll børn. Í mínum føri er tað so, at foreldrini vóru (ella mamma er, tí hon livir enn) grundtvigianarar.

Grundtvig, danski heimspekingurin og presturin, ið m.a. legði stóðir undir fólkháskúlan og eftirskúlan og frískúlan. Í hesum eri eg uppvaksin, greiðir NHØP frá.

Niels Henning greiður frá, at í skúlaumhvørvinum var nógur sangur og tónleikur og hann nevnið m.o. tónaskaldid Carl Nielsen.

- Mamma spældi, var organistur, og síðani systir mín og hon spælir á skúlanum enn. Mamma var eisni organistur í lokalu samkomuni og pápi sang fyrri, eg var jú við, so eg havi hoyrt tónleik alt mitt lív, sigur Niels Henning.

- Eg hevði sjálvsagt fegin viljað spælt fótbólt, tað var kanska eisni tað eg dugdi best, men eg var yngstur av 5 systkjum, so valið var ongatið mitt. Eldru beiggarnir avgjördu alt og teir leiktu Parker og Basie, men tá havi eg verið um null ár og hinir hava lastað meg við hesum. Sostatt er ógjörlikt at siga, nær eg gjørdist jazztónleikari. Hinvegin havi eg tann fyrmin, at eg altíð havi hoyrt ymiskan tónleik. Mær dámar líka væl

klassiskan tónleik og vísur, sum t.d. jazz, sigur Niels Henning.

- Eg var yngstur, og hinir høvdu longu valt ljóðfør, so bert bassurin var eftir til mín, flennir NHØP, tá hann verður spurður um, hví hann júst valdi bassin.

Bassurin.

Søgur ganga ofta um ljóðførini hjá kendum tónleikarum. At okkurt serstakt er við teimum, og ofta hava teir givið ljóðførinum navn. Soleiðis er eisini við NHØP og bassi hansara, men hann avsannar.

- Nei, hatta er ein íspunnin søga. Men rætt soleiðis at skilja, at tá ein hevur nýtt so nógva tíð við ljóðførinum, so líkasam

rennur saman ímillum. Ikki tað, at mín bassur er túsund ferðir betri enna aðrir bassar. Men ein hevur nýtt nógva tíð við einum ljóðføri og tað er ógvuliga persónligt, viðgongur NHØP.

- Men um bassurin hjá mær ein dag ikki er longur, so veit eg ikki...

So gongur heilt sikkurt rúm tíð, áðrenn eg spæli aftur. Ein kennir ljóðførið so væl. Har kunnu vera veikleikar, sum onnur ikki hoyra, men sum ein sjálvur merkir. Av sær sjálvum bætir tú uppá hetta við at lata vera við at taka ein tóna júst har, men tekur hann aðrastaðir. Sambandið við ljóðførið er so sterkt og intímt, greiðir Niels Hennig frá.

Óg bassurin er ikki av teim dýrastu ella av flottastu slag.

- Nei, tað er í grundini lögdið. Í '63 fór eg inn í ein handil í Studiestræde (Keypmannahavn, blóm) og har høvdu tey júst fingið nakrar bassar úr Týsklandi, har ein var frá 1830. Eg hevði tá ein dýran nýggjan bass, men mær dámdi hann ikki. Eg fór so inn, royndi A-strongin á einum bassi og hann hevði júst ljóðmin, ið eg vildi hava. Eg keypti bassin, ið kostaði 3000 kr., men sum tónleikari fekk eg avsláttur, og fekk bassin fyrri 2700 kr., minnst NHØP og flennir.

- Men hetta var í '63, so eitt sindur av pengum hevur hetta verið. Men bassurin var í ringum standi, vísti tað seg. Í dag er bert kroppurin upprunaligur og bassurin stendur mær í dag í eini 200.000 krónum.

Tónleikaleiðin

- Tá eg byrjaði var lív á danska jazz-pallinum og ikki nógvir bassleikarar, so eg var heppin. Gamla Montmartre læt upp og har vitjaðu mangir amerikenn. Um eg spældi væl ella illa, so var arbeiði at fáa, sigur Niels Henning lítillátin.

Niels Henning metir Kenny Drew at hava havt stóran týdning fyrri seg. Hesin amerikanski pianoleikarin var nógvi í Danmark og Europa.

- Tá so amerikanar komu, so kendu teir meg og Kenny Drew, so vit gjørdust eitt slag av húsbólki hjá teimum ferðandi, sigur NHØP.

- Kenny kom til Danmark um 1962, tá eg var 15 ella 16 ár. Vit gjørdust sera góðir vinir. Hann var humanist og skemtingarsamur og honum lærði eg nógva av, sigur NHØP.

NHØP sigur tað týðningarmesta vera at samskifta og skilja hvønnannan, tá spælt